

Θεολογική Σχολή Εκκλησίας Κύπρου

Εκπαιδευτικό Σεμινάρο
για την επιμόρφωση μελών του Ιερού Κλήρου
κατ' ανάθεση από την Α.Μ. τον Αρχιεπίσκοπο
Νέας Ιουστινιανής και Πάσης Κύπρου κ.κ. Γεώργιο
και την Ιερά Σύνοδο της Εκκλησίας της Κύπρου

Αφιέρωση

Η «Θεολογική Σχολή Εκκλησίας Κύπρου»
αφιερώνεται
– κατά το πρότυπο της Ελληνικής Σχολής (1812)
του Εθνομάρτυρα Αρχιεπισκόπου Κύπρου
Κυπριανού –

«τῇ πανσωστικῇ Ἁγίᾳ Τριάδι,
αὐτῷ τῷ τρισυποστάτῳ καὶ μόνῳ Θεῷ,
καθότι
εἰς δόξαν αὐτοῦ ἔκτισται,
ἵνα
περισκέπη καὶ διατηρῇ αὐτὴν
ἀπὸ πάσης προσβολῆς ἐναντίας,
διαβολικῆς τε καὶ ἀνθρωπίνης
καὶ ἵνα
δώσῃ αὐτῇ καλὴν αὐξήσιν καὶ στερέωσιν
καὶ
καρποὺς ἀρετῆς τοῖς σπουδάζουσιν ἐν αὐτῇ».

Πίνακας Διδασκόντων / Διδασκουσών και Θεματικές

α/α Διδάσκοντες/Διδάσκουσες	Ακαδημ. Ίδρυμα	Γενικό Γνωστικό Αντικείμενο
1. Αθανάσιος Παπαρνάκης	ΑΠΘ	<ul style="list-style-type: none"> • Παλαιά Διαθήκη
2. Σωτήριος Δεσπότης	ΕΚΠΑ	<ul style="list-style-type: none"> • Καινή Διαθήκη • Ομιλητική
3. Πρωτ. Χρυσόστομος Νάσσης	ΑΠΘ	<ul style="list-style-type: none"> • Λειτουργικός χρόνος • Ημερονύκτιος Ακολουθία
4. Αρχιμ. Γρηγόριος Ιωαννίδης	ΘΣΕΚ	<ul style="list-style-type: none"> • Θεία Λειτουργία • Ευχολόγιο
5. Μητρ. Κωνσταντίας Βασίλειος	ΘΣΕΚ	<ul style="list-style-type: none"> • Δογματική • Θρησκευματα
6. Ανέστης Κεσελόπουλος	ΑΠΘ (Ομ.)	<ul style="list-style-type: none"> • Ηθική • Βιοηθική • Ποιμαντική (Α)
7. Σουλτάνα Λάμπρου	ΑΠΘ	<ul style="list-style-type: none"> • Πατερική Θεολογία
8. Συμεών Πασχαλίδης	ΑΠΘ	<ul style="list-style-type: none"> • Αγιολογία
9. Χρυσοβαλάντης Κυριάκου	ΘΣΕΚ	<ul style="list-style-type: none"> • Ιστορία της Εκκλησίας της Κύπρου
10. Μαρία Παύλου	ΘΣΕΚ	<ul style="list-style-type: none"> • Κλασική Παιδεία
11. Πρωτ. Κυπριανός Κουντούρης	ΘΣΕΚ	<ul style="list-style-type: none"> • Ποιμαντική (Β)
12. Όλγα Σολομώντος-Κουντούρη	ΘΣΕΚ	<ul style="list-style-type: none"> • Ποιμαντική (Γ)
13. Χρυσή Χατζηχρήστου	ΕΚΠΑ	<ul style="list-style-type: none"> • Ποιμαντική (Γ)
14. Ντίνα Μουστερή	ΘΣΕΚ	<ul style="list-style-type: none"> • Ποιμαντική (Γ)

Α' Ενότητα. Βιβλικές Σπουδές (12 Μαθήματα)

A. Παλαιά Διαθήκη

- Διδάσκων Καθηγητής Αθανάσιος Παπαρνάκης (ΑΠΘ)

Μαθήματα 5:

1. Η λατρεία στην Παλαιά Διαθήκη: Ναός, ιεροσύνη, θυσίες και Εορτές
2. Η Παλαιά Διαθήκη στη λατρεία της Εκκλησίας - Τα λειτουργικά αναγνώσματα της Παλαιάς Διαθήκης
3. Ο προφητικός λόγος της Παλαιάς Διαθήκης
4. Μεσσιανικές προφητείες της Παλαιάς Διαθήκης
5. Η Παλαιά Διαθήκη ως σημείο αντιλεγόμενο

B. Καινή Διαθήκη

- Διδάσκων Καθηγητής Σωτήριος Δεσπότης (ΕΚΠΑ)

Μαθήματα 5:

1. Θεία Ευχαριστία και Καινή Διαθήκη
2. Η Προσευχή στην Καινή Διαθήκη: Από τη Γεθσημανή στα τελικά Έσχατα
3. Ψυχική Υγεία και Καινή Διαθήκη: τα θαύματα του Κυρίου Ιησού ως «σημεία» ολιστικής θεραπείας
4. Ποιμαντική - Ηγεσία και Καινή Διαθήκη: Το παράδειγμα του Αποστόλου Παύλου
5. Καινή Διαθήκη και Παιδαγωγικές Εφαρμογές («Κατήχηση» σε παιδιά, εφήβους και νέους)

Γ. Ομιλητική

- Διδάσκων Καθηγητής Σωτήριος Δεσπότης (ΕΚΠΙΑ)

Μαθήματα 2:

1. Η Επί του όρους Ομιλία του Κυρίου Ιησού: «ὕμεις ἔστε τὸ ἄλας τῆς γῆς» (Ματθαίος 5:13)
2. Ρητορική και Επιστολή: Η στρατηγική της (Επι)κοινωνίας και του Ευαγγελισμού του Αποστόλου Παύλου στα Έθνη

Β' Ενότητα. Λειτουργική (14 Μαθήματα)

A. Λειτουργικός χρόνος

- Διδάσκων Καθηγητής Πρωτ/ρος Χρυσόστομος Νάσσης (ΑΠΘ)

Μαθήματα 3:

1. Τριώδιο το κατανυκτικό
2. Πεντηκοστάριο το χαρμόσυνο
3. Δωδεκαήμερο των Χριστουγέννων

B. Ημερονύκτιος Ακολουθία

- Διδάσκων Καθηγητής Πρωτ/ρος Χρυσόστομος Νάσσης (ΑΠΘ)

Μαθήματα 3:

1. Εισαγωγή στην ημερονύκτιο ακολουθία
2. Η ακολουθία του Εσπερινού
3. Η ακολουθία του Όρθρου

Γ. Θεία Λειτουργία

- Διδάσκων Καθηγητής Αρχιμ. Γρηγόριος Ιωαννίδης (ΘΣΕΚ)

Μαθήματα 4:

1. Συνοπτική ιστορία της βυζαντινής λειτουργικής παράδοσης
2. Η Θεία Λειτουργία του Αγίου Ιωάννου του Χρυσοστόμου:
Πηγές - Η ακολουθία της Προθέσεως
3. Η Θεία Λειτουργία του Αγίου Ιωάννου του Χρυσοστόμου: ιστορία και θεολογία (Α)
4. Η Θεία Λειτουργία του Αγίου Ιωάννου του Χρυσοστόμου: ιστορία και θεολογία (Β)

Δ. Ευχολόγιο

- Διδάσκων Καθηγητής Αρχιμ. Γρηγόριος Ιωαννίδης (ΘΣΕΚ)

Μαθήματα 4:

1. Ακολουθία του Βαπτίσματος (Α): προβαπτισματικές διατάξεις
2. Ακολουθία του Βαπτίσματος (Β): ιστορία και θεολογία
3. Ακολουθία του Αρραβώνα: ιστορία και θεολογία
4. Ακολουθία του Γάμου: ιστορία και θεολογία

Γ' Ενότητα. Δογματική (10 Μαθήματα)

A. Δογματική

– Διδάσκων Καθηγητής Μητροπολίτης Κωνσταντίας και Αμμοχώστου κ.
Βασίλειος (ΘΣΕΚ)

Μαθήματα 5:

1. Καθορισμός του δόγματος από τις Οικουμενικές Συνόδους (Α)
2. Καθορισμός του δόγματος από τις Οικουμενικές Συνόδους (Β)
3. Τριαδολογία (Α)
4. Τριαδολογία (Β)
5. Εκκλησιολογία

B. Ηθική

– Διδάσκων Καθηγητής Ανέστης Κεσελόπουλος (ΑΠΘ)

Μαθήματα 2:

1. Ήθος και αήθεια. Αναφορά στον εκκλησιαστικό τρόπο ζωής
2. Το ήθος στα όρια του δόγματος, της λατρείας και της τέχνης

Γ. Βιοηθική

- Διδάσκων Καθηγητής Ανέστης Κεσελόπουλος (ΑΠΘ)

Μαθήματα 2:

1. Προκλήσεις της Βιοηθικής στην αρχή, στην πορεία και στο τέλος της ανθρώπινης ζωής
2. Προβλήματα της Βιοηθικής για την Ορθόδοξη θεολογία

Δ. Θρησκευματα:

- Διδάσκων Καθηγητής Μητροπολίτης Κωνσταντίας και Αμμοχώστου κ. Βασίλειος (ΘΣΕΚ)

Μάθημα 1: Ισλάμ

Δ' Ενότητα. Πατερική Γραμματεία και Ιστορία (10 Μαθήματα)

A. Πατερική Θεολογία

- Διδάσκουσα Καθηγήτρια Σουλτάνα Λάμπρου (ΑΠΘ)

Μαθήματα 3:

1. Αντιμετώπιση κοινωνικών προβλημάτων από τους Πατέρες του 5ου αιώνα
2. Σχέσεις Ανατολής και Δύσης στον ιερό Φώτιο
3. Ησυχασμός και Πατερική Γραμματεία

B. Αγιολογία

- Διδάσκων Καθηγητής Συμεών Πασχαλίδης (ΑΠΘ)

Μαθήματα 2:

1. Η αγιότητα - πνευματική τελείωση - θέωση ως συστατικό στοιχείο του εκκλησιαστικού βίου
2. Η ανάδειξη των νέων Αγίων στην Ορθόδοξη παράδοση. Από την αρχαία στη σύγχρονη εκκλησιαστική πράξη

Γ. Ιστορία της Εκκλησίας της Κύπρου

- Διδάσκων Καθηγητής Χρυσοβαλάντης Κυριάκου (ΘΣΕΚ)

Μαθήματα 3:

1. Ιστορικοί σταθμοί της Εκκλησίας της Κύπρου (α' χιλιετία)
2. Ιστορικοί σταθμοί της Εκκλησίας της Κύπρου (β' χιλιετία)
3. Άγιος Νεόφυτος ο Έγκλειστος - Βίος και Έργα

Δ. Κλασική Παιδεία

- Διδάσκουσα Καθηγήτρια Μαρία Παύλου (ΘΣΕΚ)

Μαθήματα 2:

1. Απολογητές, Κλήμης Αλεξανδρεύς, Ωριγένης
2. Καππαδόκες Πατέρες - Μ. Βασίλειος «Προς τους Νέους»

Ε' Ενότητα. Ποιμαντική (14 Μαθήματα)

A. Ποιμαντική (A)

- Διδάσκων Καθηγητής Ανέστης Κεσελόπουλος (ΑΠΘ - Ομ.) και
- Διδάσκουσα Καθηγήτρια Σουλτάνα Λάμπρου (ΑΠΘ)

Μαθήματα 4:

1. Άξονες της Ποιμαντικής. Αναφορά στην Παράδοση και εφαρμογή στο σήμερα
 - Διδάσκων Καθηγητής Ανέστης Κεσελόπουλος (ΑΠΘ)
2. Μορφές ποιμαντικής εκκοσμίκευσης
 - Διδάσκων Καθηγητής Ανέστης Κεσελόπουλος (ΑΠΘ)
3. Από την ποιμαντική της μάζας στην ποιμαντική του προσώπου
 - Διδάσκων Καθηγητής Ανέστης Κεσελόπουλος (ΑΠΘ)
4. Ευαγγελικές επιταγές προς τους Ποιμένες του Αγίου Γενναδίου του Σχολαρίου.
 - Διδάσκουσα Καθηγήτρια Σουλτάνα Λάμπρου (ΑΠΘ)

B. Ποιμαντική (B)

- Διδάσκων Καθηγητής Πρωτ/ρος Κυπριανός Κουντούρης (ΘΣΕΚ)

Μαθήματα 4:

1. Αποστολή της Εκκλησίας στο σύγχρονο κόσμο (A)
2. Αποστολή της Εκκλησίας στο σύγχρονο κόσμο (B)
3. Χριστιανικός Πολιτισμός
4. Παιδαγωγική και Κατήχηση

Γ. Ποιμαντική (Γ) – Ψυχολογία και Συμβουλευτική

– Διδάσκουσες Καθηγήτριες Όλγα Σολομώντος Κουντούρη (ΘΣΕΚ) και

– Χρυσή Χατζηχρήστου (ΕΚΠΙΑ)

Ψυχολογία

Μαθήματα 4:

1. Κύρια χαρακτηριστικά κάθε αναπτυξιακού σταδίου του ανθρώπου: βρεφική, νηπιακή, παιδική, σχολική, εφηβεία, νεότητα, μέση ηλικία, τρίτη ηλικία
– Διδάσκουσα Καθηγήτρια Όλγα Σολομώντος Κουντούρη (ΘΣΕΚ)
2. Νοητική και ηθική ανάπτυξη του ανθρώπου σε σχέση και με την κατανόηση της Βίβλου
– Διδάσκουσα Καθηγήτρια Όλγα Σολομώντος Κουντούρη (ΘΣΕΚ)
3. Συναισθηματική νοημοσύνη, ενσυναίσθηση. Αναγνώριση και διαχείριση συναισθημάτων. Συναισθηματική αγωγή
– Διδάσκουσα Καθηγήτρια Χρυσή Χατζηχρήστου (ΕΚΠΙΑ)
4. Διαχείριση μεταβατικών σταδίων, δύσκολων καταστάσεων και κρίσεων
– Διδάσκουσα Καθηγήτρια Χρυσή Χατζηχρήστου (ΕΚΠΙΑ)

Συμβουλευτική

Μαθήματα 2: – Διδάσκουσα Καθηγήτρια Ντίνα Μουστερή (ΘΣΕΚ)

1. Δεξιότητες συμβουλευτικής Α': Ενεργή ακρόαση, διπλή ακρόαση, αντανάκλαση
2. Δεξιότητες Συμβουλευτικής Β': Επικοινωνία, συνεργασία και σχέσεις

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Κατανομή θεματικών ανά Ενότητα

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. Διάρκεια Επιμορφωτικού Προγράμματος

Το Επιμορφωτικό Πρόγραμμα θα είναι διετές και θα προσφέρεται κάθε δύο χρόνια. Θα προσφέρονται 30 συνολικά μαθήματα ανά ακαδημαϊκό έτος (συνολικά 60 ώρες διδασκαλίας ανά έτος, 120 ώρες συνολικά στα δύο ακαδημαϊκά έτη)

2. Δομή Ακαδημαϊκού Έτους

Χειμερινό Εξάμηνο

Οκτώβριος - Ιανουάριος (15 Μαθήματα, συνολικά 30 ώρες)

Εαρινό Εξάμηνο

Φεβρουάριος - Μάιος (15 Μαθήματα, συνολικά 30 ώρες)

3. Διάρκεια διαλέξεων

Οι διαλέξεις θα είναι οι περισσότερες δίωρες, κάποιες συναντήσεις θα είναι τρίωρες.

4. Ημέρες διαλέξεων

Οι διαλέξεις θα πραγματοποιούνται κάθε Δευτέρα

5. Ώρες διδασκαλίας

Δίωρες διαλέξεις 10:00-11:00, 11:15-12:15 (15λεπτο διάλειμμα)

Τρίωρες διαλέξεις 10:00-11:30, 11:45-13:15. (15λεπτο διάλειμμα)

6. Χώρος Διαλέξεων

- *Θα οριστούν χώροι για διεξαγωγή των μαθημάτων που θα βρίσκονται ενδιάμεσα στις όμορες Μητροπολιτικές περιφέρειες, έτσι ώστε και ο πιο απομακρυσμένος κληρικός να μπορεί να μεταβεί για να συμμετάσχει, σε χρόνο όχι μεγαλύτερο των 45 -50 λεπτών.*

Κατανομή Θεματικών ανά Ενότητα

Α' Ενότητα. Βιβλικές Σπουδές (12 Μαθήματα)

A. Παλαιά Διαθήκη

- Διδάσκων Καθηγητής Αθανάσιος Παπαρνάκης (ΑΠΘ)

B. Καινή Διαθήκη

- Διδάσκων Καθηγητής Σωτήριος Δεσπότης (ΕΚΠΑ)

Γ. Ομητική

- Διδάσκων Καθηγητής Σωτήριος Δεσπότης (ΕΚΠΑ)

Β' Ενότητα. Λειτουργική (14 Μαθήματα)

A. Λειτουργικός χρόνος

- Διδάσκων Καθηγητής Πρωτ/ρος Χρυσόστομος Νάσσης (ΑΠΘ)

B. Ημερονύκτιος Ακολουθία

- Διδάσκων Καθηγητής Πρωτ/ρος Χρυσόστομος Νάσσης (ΑΠΘ)

Γ. Θεία Λειτουργία

- Διδάσκων Καθηγητής Αρχιμ. Γρηγόριος Ιωαννίδης (ΘΣΕΚ)

Δ. Ευχολόγιο

- Διδάσκων Καθηγητής Αρχιμ. Γρηγόριος Ιωαννίδης (ΘΣΕΚ)

Γ' Ενότητα. Δογματική (10 Μαθήματα)

A. Δογματική

- Διδάσκων Καθηγητής Μητροπολίτης Κωνσταντίας και Αμμοχώστου κ. Βασίλειος (ΘΣΕΚ)

B. Ηθική

- Διδάσκων Καθηγητής Ανέστης Κεσελόπουλος (ΑΠΘ)

Γ. Βιοηθική

- Διδάσκων Καθηγητής Ανέστης Κεσελόπουλος (ΑΠΘ)

Δ. Θρησκευόμενα:

- Διδάσκων Καθηγητής Μητροπολίτης Κωνσταντίας και Αμμοχώστου κ. Βασίλειος (ΘΣΕΚ)

Δ' Ενότητα. Πατερική Γραμματεία και Ιστορία (10 Μαθήματα)

A. Πατερική Θεολογία

- Διδάσκουσα Καθηγήτρια Σουλτάνα Λάμπρου (ΑΠΘ)

B. Αγιολογία

- Διδάσκων Καθηγητής Συμεών Πασχαλίδης (ΑΠΘ)

Γ. Ιστορία της Εκκλησίας της Κύπρου

- Διδάσκων Καθηγητής Χρυσοβαλάντης Κυριάκου (ΘΣΕΚ)

Δ. Κλασική Παιδεία

- Διδάσκουσα Καθηγήτρια Μαρία Παύλου (ΘΣΕΚ)

Ε' Ενότητα. Ποιμαντική (14 Μαθήματα)

A. Ποιμαντική (Α)

- Διδάσκοντες Καθηγητές Ανέστης Κεσελόπουλος (ΑΠΘ) και
- Σουλτάνα Λάμπρου (ΑΠΘ)

B. Ποιμαντική (B)

- Διδάσκων Καθηγητής Πρωτ/ρος Κυπριανός Κουντούρης (ΘΣΕΚ)

Γ. Ποιμαντική (Γ)

- Ψυχολογία και Συμβουλευτική

- Διδάσκουσες Καθηγήτριες Όλγα Σολομώντος Κουντούρη (ΘΣΕΚ)
- Χρυσή Χατζηχρήστου (ΕΚΠΑ),
- Ντίνα Μουστερή (ΘΣΕΚ)

Όραμα:

Η Εκκλησία της Κύπρου οραματίζεται τη λειτουργία της «Θεολογικής Σχολής της Εκκλησίας της Κύπρου» ως ένα φυτώριο θεολογικής παιδείας, που θα αναπτύσσεται εντός των ορίων της κανονικής δικαιοδοσίας της, για να μορφώνει ανθρώπους, οι οποίοι θα μπορούν να υπηρετήσουν την εκκλησιαστική, πνευματική, κοινωνική, πολιτιστική, εκπαιδευτική και επιστημονική αποστολή της Εκκλησίας στον σύγχρονο κόσμο και να εξυπηρετούν τη διακονία της Εκκλησίας, εν γένει, τόσο σε τοπικό, όσο και σε διορθόδοξο, διαχριστιανικό και διαθρησκευτικό επίπεδο.

Αποστολή:

Η Θεολογική Σχολή της Εκκλησίας της Κύπρου αποτελεί ένα ακαδημαϊκό, εκπαιδευτικό και πνευματικό κέντρο διαμόρφωσης στελεχών της Εκκλησίας της Κύπρου και της Ορθόδοξης Εκκλησίας εν γένει, που προσφέρει υψηλού επιπέδου εκπαίδευση στο επιστημονικό πεδίο της Θεολογίας, στη μελέτη της θρησκείας και του πολιτισμού, καθώς και στην τριβή με ευρύτερες σύγχρονες επιστημονικές γνώσεις. Ως κέντρο διαμόρφωσης στελεχών της Εκκλησίας στοχεύει με τους αποφοίτους της να τονώνει, να αναπτύσσει, και να διατηρεί την υπηρεσία προς την Εκκλησία και την κοινωνία, με βάση την πίστη, το Ελληνορθόδοξο ήθος της Εκκλησίας της Κύπρου και τη συμμετοχή στη λατρευτική ζωή της Εκκλησίας.

Ἡ ἌΓΙΑ ΤΡΙΑΣ

ἮΝ ὁ ΠΑΤΗΡ ΚΑΙ ὁ Υἱὸς ΚΑΙ τὸ ἍΓΙΟ ΠΝΕΥΜΑ
ΤΑΙΝΑ ἑκ τῆς οὐσίας τοῦ πατρὸς
ἀδελφεὸν ἐκ τε τοῦ ὡμοίου καὶ ὡμοιω-
τητόν αὐτῷ ἑκ τῆς ὑποστάσεως
καὶ ἑκ τῆς ἰσότητος καὶ ἑκ τῆς
ἀειότητος ἑκ τῆς ἀφύτου καὶ
ἀφύτου τοῦ ἁγίου πνεύματος
τοῦ ἁγίου
ΣΤΙΧ. ΚΥΒ